

teil, das urfangreiche Literaturverzeichnis, die Faksimile-Drucke sowie die Illustrationen – die sich freilich nur auf das Heidentum und das Alltagsleben der Prußen beziehen, vermögen den Wert des Buches nur zu erhöhen.

Wolfram Euler

Linguistica Baltica. International Journal of Baltic Linguistics, ed. by Wojciech Smoczyński, I, 1992, 302 p.; II, 1993, 346 p., Warsaw: Ossolineum Press; III, 1994, 349 p.; IV, 1995, XLIX, 333 p., Cracow: Universitas.

Paskutinis, dešimtasis, „Studi Baltici“ tomas pasirodė 1969 metais. Nuo to laiko daugiau kaip dvidešimt metų už Lietuvos ir Latvijos ribų nebuvo tarptautinio mokslinio žurnalo, skirto specialiai baltų kalbotyrai ar baltistikai³. Ir štai 1991 metais Wojciechus Smoczyński, Varšuvos universiteto Baltų filologijos katedros⁴ vedėjas, drauge su Axiu Holvoetu nusprendė įkurti tarptautinį žurnalą „Linguistica Baltica“ (LgB), kuriam Lietuvos ir Latvijos baltistai galėtų diskutuoti su savo kolegomis iš viso pasaulyje (plg. LgB I 5), kuris spaudintų tiek diachroninius, tiek synchroninius dar-

³ Tiesa, kiek ankčiau buvo arba vėliau pasirodė tokį periodinių leidinių, kuriems baltistinė problematika yra viena iš pagrindinių, ją suponoja pats leidinio pavadinimas. Pirmiausia minėtinė du metraščiai – nuo 1964 m. Lenkijoje leidžiamas „Acta Baltico-Slavica“ (žr. Blt I (2) 191–194, III (2) 237–243, XXIII (1) 76–83) ir Maskvoje nuo 1980 m. išeinantis „Балто-славянские исследования“ (žr. Blt XX (1) 89–97). Paatarasis Icidinys išaugo iš to paties pavadinimo darbų rinkinio, išleisto 1974 m., ir knygos „БалтоСлавянский сборник“ (1972). Abiejuose metraščiuose, kiaip jau gana skirtinguose, gvildenamos baltų ir slavų problemos, ypač kalbų ir kultūrų kontaktai, etnogenezė, lyginamoji istorinė gramatika (i panašią problematiką, rodos, krypsiai visai neseniai Pizoje pradėtas leisti metraštis „Res Balticae“, žr. Blt XXXI 2).

Baltistikai dėmesingi italių metraštis „Ponto-Baltica“ (1981–), vokiečių žurnalas „Zeitschrift für Slawistik“ (1956–) ir kt. (žr. Blt XII (2) 200–203, XXI (1) 90–94, XXII (2) 78–82, XXIII (2) 205–208).

⁴ Šiuo metu Varšuvos universitete yra Bedrošios kalbotyros ir baltistikos katedra.

bus. LgB idėjai entuziastingai pritarė VI Tarptautinio baltų kongreso, vykusio 1991 m. Vilniuje, dalyviai, žymūs baltų filologijos specialistai, sutikę būti redakcijos patarėjais.

Iki šiol pasirodė keturi solidūs LgB tomai, pirmieji du išleisti Varšuvoje, kiti – Krokuvoje. Žurnalą finansuojai remia Varšuvos universitetas (t. I–IV), Lenkijos nacionalinio švietimo ministrė (t. I–II) ir Lenkijos mokslo tyrimų komitetas (t. III–IV). LgB maketavimas, medžiagos patikimo principai keitėsi ir susistovėjo nuo trečiojo tomo, redaktoriui pasirinkus prestižinio žurnalo „Language“ tipografinį modelį. Pirmųjų dvieju tomų maketavimui, šriftams, korektūrai galima padaryti įvairių priekaištų, o trečiasis ir ketvirtasis tomas šiuo atžvilgiu laikytini pavyzdiniais. Pirmuojuose tomoose straipsniai išdėstyti neskaidant į temas, nuo trečiojo tomo – jau tematiškai (daugiausia – pagal kalbas). Nuo antrojo tomo žurnale rasime žodžių indeksą. Sveikintinas LgB žinganis – kiekviename tome skelbtai metinė baltų kalbotyros bibliografija, supažindinti skaitytoją su viena kita nepraradusia vertės archyvine publikacija (skyrius „Archyvai“), reklamuoti baltistinius periodinius leidinius.

Baigiant trumpą žurnalo formaliosios pusės apžvalgą, būtina keletą žodžių tarti apie ketvirtajį tomas. Jis išskiria tuo, kad yra skirtas didžiojo lenkų kalbininko Jerzy'o Kuryłowicza (1895–1978) šimtmecčiui ir sudaro išpūdingo jubiliejinio leidinio antrą dalį⁵. Todėl šiame LgB tome idėta trumpa mokslinė Kuryłowiczaus biografija, jo baltistinių bei slavistinių darbų bibliografija (W. Smoczyński), mokslininko kolegų ir mokinijų atsiminių. Be baltų kalbotyros straipsnių, čia skelbiama ir darbų iš slavistikos bei pora publikacijų, skirtų lotynų ir albanių kalboms (dauguma šių tyrimų turi platesnę indoeuropeistinę pakraipą).

Jeigu nebūsiu apsirikęs skaičiuodamas, keturiuoje LgB tomoose išspaudo 106 straipsniai ir 7 recenzijos, parašyti įvairaus amžiaus mokslininkų iš Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Vokietijos, JAV, Čekijos, Italijos, Bulgarijos, Rusijos, Švedijos, Izraelio, Olandijos, Belgijos, Norvegijos, Suomijos, Estijos, Austrijos, Prancūzijos. Tarp autorų yra ir labai gerai pasaulyje žinomų baltistų, ir tokų, kurių darbai vis labiau pastebimi, ir galiausiai – tyre-

⁵ Pirmąjį šio leidinio dalį (Kuryłowicz memorial volume, Part one, ed. by W. Smoczyński, Cracow: Universitas, 1995, 593 p.) ketinama apžvelgti artimiausiaame Blt sąsiuvinyste.

ju, kurie iki šiol nebuvo žinomi platesnei specialistų auditorijai.

Tai, kad LgB bendradarbiauja įvairių kartu baltistai iš viso pasaulio, rodo, jog redaktoriai pasiekė savo tikslą - įkūrė, be jokios abejonių, tarpautinį mokslinį žurnalą. LgB problematika apima pagrindines baltų kalbotyros sritis, pradedant fonetika bei morfologija ir baigiant sintakse bei kalbų kontaktais. Tokios įvairios tematikos straipsnius įvertinti vienam recenzentui, juolab ribotos apimties rašinyje, yra nepakliamas uždavinys, tad čia bus tenkinamos bendresnė apžvalga.

Didžioji dalis LgB publikacijų yra diachroninio pobūdžio arba reikšmingos diachroninėi baltistikai ir maždaug po vienodai pasiskirsto po keturių temas, kurias salygiškai galima taip sugrupuoti: a) fonetika ir morfonologija, b) morfologija, c) sintaksc, d) etimologija ir onomastika bei kalbų kontaktais.

FONETIKOS ir **MORFONOLOGIJOS** tematika gana įvairi. Naujomis idėjomis joje, mano galva, išsiskiria darbai iš akcentologijos, kuri pastaraisiais dešimtmeciais padarė didelę pažangą. Pavyzdžiu, E. Stankiewiczaus straipsnyje (IV 61–73) polemizuojama su tradiciniu požiūriu, kad slavų ar baltų–slavų akcentuacijos rekonstrukcija remtina lietuvių kalba (apie tai šis mokslininkas, beje, yra rašęs ir anksčiau⁴). Straipsnio vertei kenkia pasitai-kančios klaidos, pvz.: *turgumi* (p. 65), *puodal*, -*q...* (p. 66). R. Derkšenas (IV 163–168) diskutuoja su S. Youngu (III 101–108) dėl latvių kalbos priegaidžių kilmės. Diskusijų, kurias skatinė redakcija, žurnale rasime ir daugiau. Tai sektinas bruožas. Gaila, kad tiek čia paminėtų, tiek ir kai kurių kitų vakarietių kolegų darbuose beveik nesiremianti šiuolaikinių lietuvių ir latvių kalbininkų tyrimais, rašoma, tarsi jų nebūtų. Dėl to labai nukentėja ir faktų analizė (iš apyvartų neįtraukiamų nauji empiriniai duomenys, ypač tarminiai), ir, suprantama, teiginių argumentacija.

Klausimo istorijos ir literatūros precizišku apstariamu išsiskiria T. Mathiassenas, sugrąžinęs į ryty baltų ie problemos vingius (IV 41–53) ir W. Smoczyński, pateikęs visiškai naują pr. *dėgiskan* interpretaciją (I 143–171) ir sintetini-

straipsnių apie konservatyvius lietuvių kalbos fonetikos, fonotaktikos ir apofonijos bruožus (II 69–81). Kaip mobiliosios paradigmų pavyzdys antroje publikacijoje pabrėžo abruod - senas baritonas (p. 75), o voc. sg. *vilk-e-Ø* turėtų būti *vilk-e-Ø* (p. 77).

Dėmesį patraukė du darbai, skirti balsų kaitai: H. Birnbaumo apie redukuotą ir nulinį laipenį (IV 13–22) ir A. Bammesbergerio apie *ā laipenio kilmę (I 49–53). Fonetikos ir morfonologijos klausimus žurnale dar gyldeno D. Bond (latvių kalbos skiemenu pradžios ir rimai, III 87–100), A. Breidakas (gina nuomonę, kad ide. *o, *a refleksas baltų prokalbėje buvęs atviris *o, o *ā - atviris *ð, I 173–178; aptaria priebalų posistemio raidą latgalų gentinėje kalboje, II 183–187), E. P. Hampas (*centum* skoliniai, I 7–10), A. K. Karinis (kai kurių latvių kalbos veiksmožodių sg. II a. galūnės -i nunykimas, III 109–120), F. Kortlandtas (kelia mintį, kad priei Saussure'o dėsnį tarp prisaugų -eu-ai ir -uo-ai bus buvusi papildomoji distribucija pagal kirtį, IV 141–143), V. Rukė-Dravinia (minkštasis /-r/- lietuvių ir latvių tarmėse, I 55–62), W. R. Schmalstiegas (kai kurių Daukšos veiksmožodių galūninis kirtis laikytinas ne kaida, o archaizmu, III 35–38) ir B. Stundžia (lietuvių kalbos pirminių var- dažodių akcentinė klasifikacija, I 71–83; lietuvių kalbos priedėlinių veiksmožodių kirčiavimas, IV 75–82).

Vertingų straipsnių žurnale paskelbta iš diachroninės **MORFOLOGIJOS**. Dauguma autorių gerai pažįsta medžiagą ir anksčiau tyrėjų darbus. P. Vanagas, pastaruoju metu sutelkės dėmesį į latvių senuosius raičius, svarsto linksnų galūnių raidos tendencijas (III 121–130), J. D. Range aptaria adesyvo ir aliatyvo vartojimą senuosiųose lietuvių raštuose (IV 93–102), W. P. Schmidas - kuršininkų iš kamieno veiksmožodilius (IV 55–60), S. Temčinas - lietuvių kalbos iš kamieno būdvaržodių konkurenčią (II 91–107; III 39–60). Prūsisti- niuose straipsniuose W. Euleris apžvelgia asmeninius įvardžius (I 127–141) ir perifrastinės veiksmožodių kategorijas (III 153–162), N. Ostrowskis - veiksmožodių kamienus (III 163–176), W. Smoczyński, remdamasis pažodinio vertimo koncepcija, mėgina apibrėžti linksnų sintaksinės funkcijas (IV 173–184). Iš morfologijos straipsnių dar paskelbė A. Bammesbergeris (lic. žinoti priekistorija, II 83–90), B. J. Dardenas (sigmatinis slavų aoristas ir baltų būsimasis laikas, IV 217–223), E. P. Hampas (pr. gen. sg. -as, III 151–152), W. Mācakas (lic. latrūmosios nuosakos sg. I a. kilmė, IV 113–117).

⁴ Žr. E. Stankiewicz, The nominal accentuation of Common Slavic and Lithuanian, – American Contributions to the Tenth International Congress of Slavists, Sofia, 1988, 385–400; t. p. aut. The accentual patterns of the Slavic languages, Stanford University Press, 1993, 5–14.

W. R. Schmalstiegas (lie. veiksmažodžio sg. pras. II a. galūnės ir preterito kilmė, I 25–33).

Verti dėmesio žurnale išspausdinti SINTAKSTU tyrimai. Šios tematikos lyderiu laikytių redaktoriaus pavaduotojų A. Holvoetą, paskelbusį penkis straipsnius iš latvių kalbos sintaksės (I 103–112; II 131–149; III 131–140, 151–161; IV 153–161). Dėl konstrukcijos *tēvo dībta* interpretacijos ir kilmės vaisingai diskutuoja W. R. Schmalstiegas (III 13–19), V. Ambrazas (III 7–11) ir K. Lukonenas (IV 209–210). Be šių autorų, sintaksės klausimais dar rašę V. Krysko (dviejybinis baltų ir slavų objekto galininkas (I 11–24), R. Lühr (jungtukų „ir“, „ar“ virtimas klausiamosiomis dalelytėmis lie. kalboje, IV 119–130), G. Michelinis („Margaritos teologiskos“ veiksmažodinių sintagmų santykis su lotyniško originalo tekstu, IV 103–111), T. K. Nilssonas (iškilia galimą finų sintaksinį baltizmą, sietiną su lie. *laukas* tipo prieveiksmiu, IV 199–207), L. Sawicki (kilmininkas ir galininkas lietuvių k. tikslo ir prakirties konstrukcijose, I 93–101) ir P. Vanagas (vokiečių k. itaka latvių senųjų raštų gramatinei ir sintaksinėi struktūrai, II 163–181).

ETIMOLOGIJOS ir ONOMASTIKOS klausimais, rodos, vyrauja straipsniai, kuriuose aiškinamos atskirų žodžių etimologijos. G. T. Rikovas etimologizuoją lie. *pazeti* (I 213–216), *peneti*, *pērias* (II 115–119), *galēti* (IV 131–134); A. Baumesseris – lie. *tvarkā*, *tvirkti* (III 177–184), F. Kortlandtas – la. *nākti* (III 191–193), V. Grinaveckis – lie. *kánka* (IV 145–148), W. Witkowskis – lie. *plūndra* (IV 149–152). S. Karaliūnas svarsto lie. *ainis* (I 217–223) ir *ānnus* (IV 135–140) kilmę, diskutuoja su J. F. Levinu (jo straipsnių žr. I 85–91) dėl lie. *karvēlis* etimologijos (II 109–113); K. T. Witeczakas aiškina lie. *millas* kilmę (III 185–189), remdamasis ypač baltų kalbų medžiaga, rekonstruoja ide. ‘*Sambucus nigra* L.’ lekaerną (I 201–211). P. U. Dinis E 708 pr. žodį interpretuoja kaip *Aubis* (II 211–219), W. Tenhagenas gilinasi į E 48 *mercline* (I 113–125). Onomastikos straipsniai negausūs. V. Toporovas rašo apie Padonės baltišką hidronimiją (I 225–240), L. Baluodė – apie augalinės kilmės latvių hidronimus (II 189–210), M. Biolik – apie pr. *mary* Varmės ir Mozūrų hidronimijoje (II 231–242), A. Vanagas etimologizuoją lie. *Dēlnova* (III 61–70).

Kukliau žurnale reprezentuojami LEKSIKOS ir ŽODŽIŲ DARYBOS klausimai. S. Ambrazas, kryptingai tiriantis baltų kalbų istorinę žodžių darybą, analizuoją *nomina collective* (I 35–48) ir de-

minutyvą (II 47–67) raidą baltų kalbose⁷, M. Wojtyła-Swierzowska – *nomina abstracta* problemas (I 183–192), W. Boryś – pietų slavų ir baltų kalbų leksikos paraleles (I 193–199). Prūsų kalbos leksikai skirti R. Eckertui (surado pr. (jotv.) *kellewesze* tilkslesnį atitikmenį bažn. r. *kolovozec* ‘gyvenantis vežime’, I 179–182; kalbos duomenys apie drevinę bitininkystę, II 221–229) ir F. Hinzes (kai kurie sudurtiniai paukščių pavadinimai, turintys struktūrinius atitikmenis vokiečių kalboje, IV 185–192) straipsniai. J. D. Range (III 211–231) kelia aikštén esmines baltų skolinių tyrimo problemas⁸. Be pamintėj autorų, leksikos klausimais dar rašę R.-P. Ritteris (pabaltijo finų baltizmų amžius, IV 193–198), H. Schedels-Lachtsas bei P. Swiggersas (apie baltų, slavų ir lotynų kalbų frankų pavadinimus, IV 23–33) ir L. Vaba (baltiški augalų pavadinimai XVII a. estų žodynuose, IV 211–216).

Žurnale mažai svarstyti bendresni baltų kalbų ir baltų kalbotyros istorijos klausimai. A. Erhartas siūlo skirti archajikas ir konservatyvias kalbas (IV 1–12; lietuvių kalba priklausytų antrojioms), L. Bednarcukas lingvistinę LDK situaciją traktuoją kaip tam tikrą kalbų sajungą (II 5–13), Z. Zinkevičius aptaria lietuvių kalbą Rytprūsiuose (I 63–69), senųjų lietuvių rankraštinių tekstu kalbos ypatybes (IV 83–91), F. Hinde svarsto, kas buvo D. F. Werneris, vienas iš „Lexicon Lithuanicum“ savininkų (II 127–130).

Vos kelios nedidukės publikacijos iš dialekto logijos: V. Grinaveckis rašo apie dalelytę *net* lietuvių tarmėse (II 121–125), V. J. Zepas – apie latgalių *inagininką* ir kelintinius skaitvardžius (IV 169–172). Vienas straipsnis iš psycholinguistikos – P. Wójciko apie lietuvių vaikų kalbos būdingesnes ypatybes (III 71–86).

Žurnale recenzuota: V. Ambrazo „Справительный синтаксис...“ (A. Holvoet, I 241–246), T. Stolzo „Sprachbund im Balticum?“ (W. Tenhagen, II 243–249), J. D. Range „Bausteine zur Bretke-Forschung“ (J. Karaciejus, II 251–254), K. Karulio „Latviešu etimologijas vārdnica“ (S. Karaliūnas, II 255–281), A. Gacrio „Lettische Syntax. Die Dainas“ (A. Holvoet,

⁷ Plg. S. Ambrazo straipsnį apie šių darybos kategorijų raidą lietuvių kalboje (žr. LKK XXXIII 180–190; XXXIV 130–157).

⁸ Autorui būtų praverčė novatoriški V. Urbučio straipsniai (Blt XXVII (1) 4–14; XXVIII (1) 91–101), išspausdinti 1992 ir 1994 metais.

III 293–294), A. Priedytės ir A. Luddeno „Lettisch intensiv“ (W. Tenhagen, III 295–298), R. Eckerto ir kt. „Die baltischen Sprachen“ (J. D. Range). LgB pagerbt iš mūsų tarpo pasitraukę mokslininkai: J. Safarewiczus (I 285–291), K. Dravinis (II 283–290, su bibliografija), J. Hilmarssonas (II 291–294), A. Gregorakis (II 295–298), T. Buch (II 299–313, su jos atsiminimų nuotrupomis), V. Pisanis (III 303–309, su baltistinė bibliografija), R. Bertulis (III 310–312, su rinktine bibliografija); reguliarai informuojama apie svarbesnės baltistines konferencijas.

Čia pateikta trumpa apžvalga gal padėti skaitojui susidaryti apytikri LgB vaizdą, kuris „Baltisticoje“ turėjo pasirodyti gerokai ankščiau, nenukiant ketvirtto tomo. Tačiau subjektivios priežastys liekė atitolino¹ pažintį su jaunu, bet labai rimtu Bit konkurentu, iš kurio galima ir verta kai ko pasimokyti. Ypač - sugebėjimo sutelkti didžiulį būrį autorų, ižiebtis diskusijas, taip pat entuziazmo, nuolatinės ieškojimų dvasios.

Bonifacas Stundžia

Clavis Germanico-Lithvana. Rankraštinis XVII amžiaus Vokiečių-Lietuvos kalbų žodynas. Keturių dalių / Handschriftliches Deutsch-Litauisches Wörterbuch des 17. Jahrhunderts in vier Teilen / Manuscript German-Lithuanian Dictionary of the 17th century in four parts. I: A–E, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla / Bibliotheca Balistica, 1995, XLIII, 629 p.

Jau iš šitokio titulinių puslapio teksto (jis beigiasi žodžiu *leidykla*) matyti leidinio pobūdis ir iš dalies apibentis. Tai V. Drotvino parengta XVII a. pabaigos Frydricho Pretorijaus Vyresniojo (1624–1695) rankraštinio vokiečių-lietuvų kalbų žodyno pirmoji dalis, apimanti *A–E* raides. Ją sudaro: trumpai parengėjo pratarmė (su vertimu į vokiečių ir anglų kalbas, p. VII–IX), parengėjo ižanginis straipsnis „Pastabos apie Frydricho Pretorijaus žodyną Clavis Germanico-Lithvana“ (su lietuviškais paaiškinimais ir šio straipsnio vokiškaja bei angliskaja santrauka, p. X–XXXIV), Pretorijaus žodyne vartojamų sutrumpintinių sąrašas (p. XXXVI–XLIII), turinys ir minėtų raidžių žodyno faksimilės (p. 1–629).

Pratarmėje trumpai nusaakoma žodyno pa-skirtis, reikšmė ir jo publikavimo tikslas. Čia taip

pat nurodoma būsimųjų publikacijos dalių apimtis: antroji apimsianti *F–L* raidžių žodžius, trečioji prasidėsianti raidė *M* ir baigiantis žodžiu *verste-hen*, ketvirtioji prasidėsianti žodžiu *verste-hen* ir baigiantis *Z* raidės žodžiais, po kurių būsianti pridėta lietuviškų žodžių rodyklė (iš šitokio nurodymo nelabai aišku, ar žodis *verste-hen* bus trečioje ar ketvirtijoje dalyje). Pratarmės pabaigoje dar pažymima, kad pirmosios dalies rankraštis publikuoti buvo parengtas 1987 m., bet išspausdintas tiktais 1995 m., minint žodyno autoriaus 370-iasias gimimo ir 300-iasias mirties metines.

Ižanginiame straipsnyje rašoma apie Pretorijaus gyvenimą, jo lituanistinę veiklą, jo žodyno atsiradimo aplinkybes, žodyno sandarą bei apimtį (jis esą dviejų tomų, kurių pirmasis apimtas *A–L* raides ir turėja 1326 vidutinio formato (21x17 ar 20,2x16,3 cm) puslapius, o antrasis *M–Z* raides ir turėja 1183 puslapius; iš viso žodyno teksto esą 2511 puslapiai, jaukiant ir tuščiuosius). Be to, čia pateikiama duomenų apie rankraštio išrišiną, popieriją, ralyčią, apibūdinami jvairiai papildymai bei prie-rašai. Manoma, kad priešrašų galėjęs idėti žodyno autoriaus sūnus Frydrichas, kuris paveldėjo tėvo Žilių parapiją, taip pat Vilhelmas Teodoras Šimerpenigis ir Kristijonas Frydrichas Šimeris, kuriems priklausė rankraštis ir kurių pavardės išrašytišas rankraštio pradžioje. Priešrašų autoriai, V. Drotvino nuomone, galėję būti ir dar kokie du ar trys nežinomi asmenys, bet jiems nustatyti reikėtų specialių tyriocijimų (p. XII).

Ižanginiame straipsnyje paliečiamos ir tokios ligi šiol dar neišnaripliotos problemos, kaip žodyno parašymo data, prie daugelio žodžių pridėtų bibliinių posakių vertimo autorystė, žodyno ryšys su ankstesniaisiais vokiečių-lietuvių kalbų žodynais. Be to, užkliduoma čia ir žodyno autostės problema: pritariama J. Lebedžio įtikimais argumentais paremtam spėjimui, kad žodyno autorius buvo Frydrichas Pretorijus Vyresnysis².

Tačiau dėl J. Lebedžio nurodytos žodyno parašymo datos (apie 1674, vėliausiai – 1675 m.) ižanginio straipsnio autorius suabejoja. Remdamasis žodyno popieriaus vandenzenkliais, jis mano, kad „žodynas rašytas dešimtmeečiu vėliau, negu nurodo Lebedys“ (p. XIV). Kiek tokia abejonė yra pagrįsta, specialiai netyrinėjusių tų vandenzenklių sunku pasakyti, juoba kad ir pats V. Drotvinas sakosi negalejęs jų vienų identifikuoti.

¹ Apie LgB pasirodyną operatyviai informuo- ta „Gimtojoje kalboje“ (Nr. 4–5, 1993, 20).

² J. Lebedys, Smulkioji lietuvių tautoma- ka XVII–XVIII a., Vilnius, 1956, 510.